A. 1835. N°. 94.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 6 Augustus.

FRANKFORT den 2den Augustus.

Volgens berigten uit Berlijn, worden ook aldaar vele bestellingen en ondernemingen voor het legerkamp te Kalisch gedaan. Zoo heeft er b. v. een wijnkooper aldaar 3000 cent. Champagne heen gezonden. Anderen maken toebereiselen om groote koffijhuizen in het open veld op te rigten. Weder anderen zullen allerlei tenten laten opslaan, terwijl men te Breslau zelfs rijtuigen laat maken, waarop men in het kamp nachtverblijf zal kunnen houden. De Koning van Pruissen, die van Teplitz te Berlijn is wedergekeerd, zal eerst na zijnen verjaardag (op den 3den Augustus) weder op reis gaan.

LONDEN, den 1sten Augustus.

Gisteren is bij het huis der gemeenten de aangekondigde bill ter hervorming van de gemeentebesturen in Ierland door de ministers ingediend. Dezelve is geschoeid op de leest van de reeds door die vergadering goedgekeurde en thans in het hoogerhuis aanhangige bill, betreffende de gemeente besturen in Engeland. Men merkt slechts dit belangrijke onderscheid op, dat ditmaal een zeker bedrag van belasting bepaald is, hetwelk betaald moet worden, om het kiesregt te kunnen uitoefenen. Dit bedrag is in de groote steden 10 en in de kleinere 5 p. st. Bij de ontwikkeling der voordragt heeft de procureur-generaal *Perrin* den toestand der gemeente besturen in Ierland nog veel ongunstiger afgeschilderd, dan die der gemeente-besturen in Engeland.

Voorts zijn bij het Huis der gemeenten ook ter tafel gebragt nieuwe verordeningen ter handhaving van de rust in Ierland, in plaats van de thans vervallene dwangbill. Deze verordeningen betreffen hoofdzakelijk bepalingen omtrent de regtspleging in zake van onlusten, en omtrent het nemen van maatregelen van voorzorg. Bij de ontwikkeling dezer wet heeft de secretaris van Ierland, lord *Morpeth*, dit land als tamelijk rustig voorgedragen, weshalve de gestrenge dwang-bill niet meer noodig was.

De bill, betreffende de Iersche Kerk, is in het Huis der gemeenten zoo goed als afgehandeld. — Eergisteren hebben de ministers in de genoemde vergadering eene nederlaag geleden. Op de voordragt namelijk van een der *O' Connell's* is, ondanks hunnen tegenstand, met 55 tegen 47 stemmen besloten, om het gedrag van den gewezen gouverneur van Nieuw-Zuid-Walles, den generaal *Darling*, tegen wien reeds voor lang hevige klagten zijn ingebragt, door eene commissie te laten onderzoeken.

PARYS, den 1sten Augustus.

De uitvoerder van den afschuwelijken aanslag op het leven des Konings wordt dagelijks, op last van het hof der pairs, in zijne gevangenis verhoord. De minister van binnenlandsche zaken is daarbij somtijds tegenwoordig. *Gérard* is bij volkomene kennis. Hetgeen hij antwoordt wordt niet bekend gemaakt. Alleen meldt het ministeriele avondblad, dat hij veel berouw over zijne misdaad toont, welke hij aan eene noodlottige verbijstering toeschrijft. Hoe erg zijne wonden ook zijn, denkt men dat hij, uit hoofde van zijn sterk gestel, er toch aan op zal komen. Hij heeft twee wonden aan het hoofd, de eene is oppervlakkig; maar door de andere, die veel dieper is, zijn de hersens bloot geraakt. Bij zijne gevangenneming had *Gérard*, volgens een der dagbladen, bij zich eene soort van zweep, waaraan tien touwen waren vastgemaakt, elk aan het einde van een grooten looden kogel voorzien. Als hij niet gekwetst was geworden, zou hij elk, die hem had willen aanhouden, wel van zich afgeweerd hebben.

Het schijnt zeker, dat *Gérard*, 's morgens voor dat hij zijne afschuwelijke misdaad pleegde, in eene fiacre naar eenen metselaar in de Poissij-straat was gereden, terwijl hij een zwaar koffer bij zich had. Een wijntapper, bij wien hij had stil gehouden om te drinken, heeft die omstandigheid medegedeeld. De metselaar is in hechtenis genomen, maar het koffer schijnt niet gevonden te zijn. De wijntapper heeft *Gérard* herkend, en deze heeft ook geene bedenking gemaakt om den wijntapper te herkennen.

Het gerucht loopt ook, dat de politie den geweermaker ontdekt heeft, waar de geweren voor het helsch werktuig zijn gekocht. Hij zou de aan hem vertoonde loopen herkend en verklaard hebben, dat hij vijftig zulke loopen had verkocht aan een welgekleed man, die ze in een koffer gedaan, en dit koffer in eene fiacre medegenomen had. De politie heeft de fiacre, waarmede dit vervoer geschied is, uitgevonden.

De ingezetenen over 't algemeen beijveren zich om hetgeen hun betrekkelijk de zaak van *Gerard* bekend wordt, mede te deelen en het onderzoek van de justitie gemakkelijk te maken.

Te midden van dit alles geeft het ministeriele avondblad het volgende berigt:

« Gisteren morgen om elf uur liepen zeven jonge lieden, met het zoogenaamde kostuum van de republikeinen aan, naar de Neuilly-brug, roepende: *Weg met Lodewijk Philippus! Leve de Republiek!* De wachtmeester der gendarmerie van Neuilly hen ziende loopen, vervolgde hen. Het volk ging mede en hielp hem om de rustverstoorders in hechtenis te nemen. Zij werden allen gevat en naar den commissaris van politie gebragt. Op weg derwaarts, wilden twee andere jonge lieden hun bijstand bieden, de ingezetenen, die hen gevat hadden, zoo het schijnt beleedigende. Zij zijn daarop mede gevat en naar den commissaris van politie gebragt.

« Men weet zulk een zinneloos bedrijf, op een oogenblik dat de verontwaardiging tegen de onruststookers zoo groot is, niet te verklaren. Bij het onderzoek der zaak zal dit moeten blijken.

— De kardinaal, prins, aartsbisschop van Rouen, heeft aan de pastoors van zijn stift den volgenden rondgaanden brief geschreven: » Gij hebt vernomen, dat de Julij-feesten plotseling in rouw verkeerd zijn door eenen afgrijsselijken aanslag, die algemeene ontsteltenis veroorzaakt heeft. De Goddelijke Voorzienigheid bewaarde den Koning, maar aan zijne zijde sneefden, onder het moordvuur, een doorluchtig krijgsman, in honderd veldslagen gespaard, en vreedzame menschen, vrouwen en kinderen. De godsdienst alleen heeft tranen en vertroostingen, bij zulke jammerlijke gebeurtenissen passende. Gij zult derhalve op Dingsdag den 4den Augustus eene lijkdienst voor de slagtoffers van den aanslag, den 28sten Julij 1835 in Frankrijks hoofdstad gepleegd, hebben te vieren en u dienaangaande met de plaatselijke overheid verstaan. » — Het ministeriele ochtendblad zegt omtrent dien brief het volgende: Wij vestigen de aandacht onzer lezers op den brief van den aartsbisschop van Rouen. Godsdienstvrienden zullen met genoegen dit eerste teeken van verzoening der geestelijkheid met de Julij-revolutie waarnemen. Sints lang scheen de godsdienst vreemd aan de denkwijze van de bevolking te willen blijven, en die verwijdering benadeelde den billijken invloed, dien de geestelijkheid anders op de maatschappij geredelijk verkrijgt.»

— De Koning heeft eene aanschrijving aan alle bisschoppen gedaan, om, wegens het gebeurde op den 28sten Julij, eene lijkdienst voor de gevallene slagtoffers te doen vieren, alsmede een plegtig *Te Deum* tot dankzegging voor de blijkbare bescherming, door God aan den Koning bewezen.

— De Koning ontvangt tegenwoordig van onderscheidene collegien en staatsambtenaren deputatien en adressen, om hunne deelneming en hulde te betuigen.

Ook de heer *Lafitte*, tusschen wien en den Koning sedert langen tijd eenige verwijdering bestond, is gisteren morgen bij Z. M. geweest. De Koning heeft hem zeer vriendschappelijk ontvangen.

— Het schijnt zich te bevestigen, dat de Koning bij de uitbarsting van het helsch werktuig toch een schampschot aan het voorhoofd heeft ontvangen; maar dat hij geraden heeft geoordeeld, dit tot nu toe verborgen te houden.

— Het ministeriele avondblad behelst de volgende berigten uit Spanje; *Saarsfield* heeft voor het opperbevel over de armee bedankt. *Cordova* is tot algemeenen stedehouder benoemd. Den 24sten heeft don *Carlos* zich naar Salvatierra en Vittoria begeven, de Navarezen te Estella achterlatende. *Cordova* maakte zich ook gereed om naar Vittoria op te rukken. *Merino* heeft zich werkelijk bij don *Carlos* gevoegd, maar na geslagen en uit Kastilie verjaagd te zijn.

PARYS, den 2den Augustus.

Een der dagbladen geeft het volgende berigt, voor welks echtheid hetzelve instaat: « Iemand van Lodève geboortig en die er voor een jaar nog den post van commissaris van politie bekleedde, is gisteren met nog vier anderen, kooplieden in die stad, bij den zoogenaamden *Jacobus Gérard* gebragt. Zij hebben eenparig verklaard, in hem *Girard*, den werktuigmaker, wonende te Lodève, niet te herkennen, alsmede, dat zij dengenen, dien men hun vertoonde, nooit te Lode-

ve gezien hadden. Den dag te voren had de heer *Capsier*, fabrikant te Lodève, ook reeds verklaard hem niet te herkennen. Maar opmerkelijk is het, dat toen *Gérard* den heer *Capsier* zag komen, hij dadelijk uitriep: « daar is de heer *Capsier* van Lodève.» Overigens heeft hij niets geantwoord op de verklaringen, dat men hem niet herkende.

— De *Gazette des Tribunaux* meldt, dat *Gérard* voor de geweer loopen, die hem 6 franken het stuk gekost hebben, 7 fr. 50 centimes heeft laten opschrijven. Hieruit leidt men af, dat zij door iemand anders dan *Gérard* betaald zijn geworden.

Sommige dagbladen geven zich dag aan dag moeite om iets op te sporen, waaruit men zou mogen besluiten, dat *Gérard* tot den aanhang van *Karel X* behoorde; maar zij worden ook dag aan dag door de ministeriele bladen tegengesproken.

— Men heeft thans eene beschrijving van het zoogenaamde helsche werktuig van iemand, die het gezien heeft. Volgens die beschrijving, is dit werktuig wel vernuftig, maar toch ook zeer eenvoudig zamengesteld. Het rust op een soort van steiger, bevestigd door vier pilasters, die onderling door zware dwarshouten verbonden zijn, het een en ander van eiken hout. Vijf en twintig geweerloopen rusten op het achterste dwarshout, dat 7 of 8 duim hooger ligt dan het voorste, zoodat er eene vooroverbuiging plaats heeft. De trompen der geweren rusten op het voorste dwarshout en zijn zoo vastgemaakt, dat zij niet tegen elkander kunnen stooten; zij liggen niet in dezelfde rigting, maar min of meer een halve duim hooger en lager, zoodat de schoten niet naar hetzelfde punt en ook niet naar dezelfde rigting afgaan. Door die inrigting moest het schroot, waarmede de geweren geladen waren, zich over eene breedte van ongeveer 25 voet voor en achter den stoet verspreiden, en in eene hoogte van ongeveer tien voet van beneden naar boven, d. i. van de pooten der paarden tot aan het hoofd der ruiters. Alzoo besloeg de machine in hare werking een groot vierkant, waar de Koning en de Prinsen zich bij de uitbarsting in moesten bevinden. Maar gelukkiglijk sprongen er vier geweren, zoodat hunne lading niet geheel naar buiten ging, terwijl twee andere niet afgegaan zijn. Door die omstandigheden is de werking van vier en twintig geweerschoten (de lading van iederen loop op viervoud berekend) in hetzelfde vierkant gemist, en in dit vierkant moeten zich juist de Koning en zijne zoons bevonden hebben, toen de uitbarsting plaats had. — Aan het werktuig is ook eene schroef aangebragt, door middel van welke de loopen gezamenlijk meer voor- of achterover konden gebogen worden, naarmate het doel dit vereischte, en die loopen waren weder zoo gesteld, dat het kruidgat van allen naar boven lag in ééne lijn, zoodat door gestrooid kruid allen tegelijk konden afgaan.

— De hoofd-redacteur van den republikeinschen *Réformateur* is te Nantes in hechtenis genomen. Er worden nog gedurig nazoekingen en arrestatien gedaan.

— De heer de *Talleyrand* is te Parijs aangekomen en dadelijk in den raad van ministers geroepen.

— De heer *Dupin*, president van de kamer der afgevaardigden, is ook reeds te Parijs en heeft een mondgesprek met den Koning gehad.

Men meent, dat er drie wetten zullen voorgedragen worden: een tegen de spotprenten; een om de schrijvers in de dagbladen te noodzaken om hunne artikels te teekenen, en een derde om de jurij te magtigen om met 7 tegen 5 stemmen te veroordeelen.

Maar die meening berust tot dus verre nog alleen op het berigt van dagbladen, die gewoon zijn om wantrouwen tegen de regering te zaaijen en zucht tot willekeurige magt aan haar toe te schrijven.

Het ministeriele avondblad zegt, dat er wel krachtdadige maatregelen zullen voorgedragen worden; maar geene, waardoor de wettige vrijheid zou vernietigd worden.

— Volgens eene naauwkeurige telling bedraagt het getal der omgekomen personen 15, en dat der gekwetsten 27.

'sGRAVENHAGE, den 4den Augustus.

Gisteren is Z. K. H. de Prins van Oranje uit het leger in deze residentie aangekomen. Des middags is, ter gelegenheid van den geboortedag van Z. M. den Koning van Pruissen, groot diner ten hove gehouden, waarop vele leden van het corps diplomatique, de ministers, enz. genoodig waren. Des avonds heeft er bij Z. Exc. den Pruissischen gezant een aanzienlijk en luisterrijk bal plaats gehad, waarop zijn Z. K. H. de Prins *van Oranje*, alsmede HH. KK. HH. de Prins en Prinses *Albert* van Pruissen tegenwoordig waren.

AMSTERDAM, den 4den Augustus.

Beurs van den 3den Augustus.

De berigten uit Parijs zijn nog steeds opgevuld met bijzonderheden nopens den aanslag op 's Konings leven; de verschillende dagbladen zoeken uit te vorschen van welken kant het komplot uitloopt: de een wil dat de carlisten er mede onderschuilen, van den anderen kant gelooft men dat de republikeinen het aangestookt hebben.

Men gelooft, dat het gouvernement, zoo veel mogelijk, de troepen in toom zal trachten te houden, en verwacht men dat daaromtrent nadere bepalingen aan de wetgevende kamers zullen voorgedragen worden; de kabinetsraden bij den Koning zijn menigvuldig en langdurig.

Van Spanje is hoegenaamd niets nieuws. Sedert het ontzet van Bilbao verkeeren de oorlogvoerende partijen wederom in eenen stilstand.

Fluctuatien der prijzen:

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. Doordien deze effekten van Londen iets williger afkwamen, en ook eenige commissien daarin voor binnenlandsche rekening uitgevoerd werden, heeft zich de prijs derzelven goed gesouteneerd en bleef $55\frac{1}{2}$; 5 pCt. $101\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$ bij zeer trage affaire; kansbiljetten werden à $24\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$, $\frac{5}{8}$ in kleine partijen verhandeld; oude sijndicaat $94\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{8}$; nieuwe $79\frac{1}{2}$ à $\frac{5}{8}$; aandeelen handelmaatschappij goed prijshoudend, $108\frac{5}{8}$; nieuwe 103 gedaan.

Spanje. 5 pCt. perpetuelen openden à 40, vielen tot $39\frac{5}{8}$ en konden zich niet weder daarboven verheffen; de omzettingen waren traag; 3 pCt. $25\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{4}$, gebleven; Fransche uitgestelde $16\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$ gebleven; in obligatien cortes was eenige handel en waren dezelve over het algemeen meerder gewild; de openings prijs, $35\frac{15}{16}$, steeg tot $36\frac{1}{4}$ en bleven 36; coupons $22\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$ in kleine posten verhandeld.

Rusland. Oude Russen 104; nieuwe $103\frac{3}{8}$ gedaan; Russen van 1831 en 1833 $99\frac{1}{2}$; roebels 70 à $69\frac{3}{4}$ echter alle bij zeer geringe affeeningen.

Brazilie $85\frac{5}{8}$ gedaan; *Columbia* 100 pond $27\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; coupons $6\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$; *Peru* $22\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; coupons $4\frac{15}{16}$ à 5.

Beurs van den 4den Augustus.

Wij waren heden zonder eenig nieuws.

De publieke effekten waren gedeeltelijk meerder gewild.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. Deze openden $55\frac{1}{4}$, stegen, doordien men wederom betere noteeringen van Londen had, tot $55\frac{7}{16}$ en blijven $55\frac{3}{8}$; 5 pCt. onveranderd op $101\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; kansbiljetten $24\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$; beide sijndikaat als gisteren.

Spanje. 5 pCt. perpetuelen $39\frac{3}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; 3 pCt. $24\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$, 25, $24\frac{7}{8}$ met eenigen omzet; Fransche uitgestelde $16\frac{5}{8}$ à $\frac{3}{4}$ bij trage affaire; obligatien cortes $36\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{8}$ verscheidene posten gedaan.

Russische en Oostenrijksche schuldbrieven geheel als gisteren; er gaat over het algemeen zeer weinig om.

Mengelwerk.

Personele Belasting.

Dezer dagen hebben onderscheidene dagbladen, waaronder ook wij, gemeld, dat de regering de gouverneurs der Provincien had gelast, om met de executien tegen de nalatigen in de personeele belasting, voor zoo verre de op 1. Mei 1835 verschenen dienstjaren betreft, voort te gaan en den verkoop der goederen te vervolgen; doch dat zij tevens het voorschrift dier wet, houdende bepaling, dat de verhuurders van kleine perceelen die belasting ook voor hunne huurders moeten voldoen, van Mei dezes jaars af aan voor ingetrokken beschouwen, en de vervolgingen te dezer zake zich tot de op 1. Mei dezes jaars verschenen dienstjaren moet bepalen. Deze berigten kwamen overeen met de door de regering aan de Staten-Generaal, vóór derzelver uiteengaan, gedane beloften, en strekten ten bewijze, dat zij de wet handhaven zoude zoo lang als zij werkelijk had bestaan, doch de vervolgingen ook niet wenschte uit te strekken tot een dienstjaar, gedurende hetwelk de bepaling der wet, die tegenstand ontmoet, zal worden ingetrokken of ten minste verzacht. Deze handelwijze der regering wordt door ieder onbevooroordeelde hoogelijk geprezen. Intusschen moest het velen belanghebbenden vreemd voorkomen, deze berigten in een Amsterdamsch dagblad, *de Waakzame* geheeten, te zien tegengesproken; verklarende hetzelve, dat het geven van zoodanigen last aan de gouverneurs niet te pas kwam, daar het wel van zelf sprak, dat de executien, tot zelfs de laatste toe, moeten en zullen worden doorgezet, en « dat, wat het tweede aangaat," het gouvernement niet het minste regt heeft, om op de toekomstige beraadslagingen van de Staten-Generaal vooruit te loopen; kunnende de tegenstand ontmoetende wetsbepaling alleen bij de wet worden afgeschaft; men zal dus moeten afwachten, zegt gemeld Amsterdamsch blad, wat omtrent de intrekking van art. 24, § 3, later grondwettig zal worden verordend.

Die zijdelingsche tegenspraak kan niet stilzwijgend worden voorbijgegaan, daar men te zeer overtuigd is, dat dergelijke aanschrijvingen, al zijn zij niet juist in de opgegevene bewoordingen, aan sommige der heeren gouverneurs zijn toegezonden, en ook, buitendien, de regering, waren de berigten onnaauwkeurig, zich wel zou hebben beijverd dezelve tegen te spreken, daar in eene zoo teedere zaak alle verkeerde geruchten veeleer nadeelig dan voordeelig zijn. Maar, wanneer wij nagaan, in welk opzigt die gemelde berigten onjuist zouden kunnen worden geheeten, dan moeten wij gelooven, dat de *Waakzame* dwaalt. Wat het eerste berigt betreft, ontkent dat blad niet de daarin gemelde bijzonderheid, « dat met de executien tegen de nalatigen zal worden voortgegaan, en de verkoop der goederen zal worden voortgezet, maar alleenlijk dat daartoe op nieuw last zou zijn gegeven. Wat is echter begrijpelijker, dan dat de gouverneurs in deze teedere zaak, ná de gebeurtenissen te *Amsterdam*, zich beijverd hebben op het bekomen van een nieuwen stelligen last tot verdere vervolging aan te dringen, daar het, zonder de komst van troepen in de hoofdstad, zonder het nemen van krachtdadige maatregelen, te vreezen was, dat de ongeregeldheden zich bij elken nieuwen verkoop, even als zulks reeds twee of drie malen had plaats gehad, zouden hernieuwen, en de wet alzoo niet zoude kunnen worden gehandhaafd. Zouden de gouverneurs zich dan alleen verantwoordelijk hebben willen stellen voor de gevolgen, welke daaruit konden voortspruiten? Wisten zij, wat de regering, na het gebeurde te *Amsterdam*, zoude besluiten? Het lag derhalve in den aard der zaak, dat HH. Exc., van het gebeurde aan het gouvernement hebbende kennis gegeven, nieuwe instructien hebben verlangd hoe verder ten deze te handelen.

De regering heeft hun daarop gelast met de vervolgingen tegen de nalatigen in de belasting, over de met 1. Mei dezes jaars verschenen dienstjaren, voort te gaan, en zij heeft hen tevens in staat gesteld dien last ten uitvoer te brengen. Het is onbekend of die last reeds geheel of gedeeltelijk is volvoerd, of men met den verkoop van de goederen der nalatigen is voortgegaan. Welligt heeft men, om de opgewonden gemoederen te doen bedaren, korten tijd daarmede opgehouden. Dit staat echter zeker, dat eerstdaags daarmede wederom een aanvang zal worden gemaakt, en de procedures achtervolglijk zullen worden ten einde gebragt.

Eene andere vraag bestaat hierin: of het waar is, dat de bepaling der wet op het personeel, welke de voornaamste oorzaak van de ongeregeldheden te Amsterdam heeft uitgemaakt, van 1° Mei dezes jaars beschouwd wordt te zijn ingetrokken, en zulks wel in afwachting van de met gemeen overleg der Staten-Generaal, in het najaar, in de wet op het personeel te brengen wijzigingen. Ook dit berigt kan niet anders dan met de waarheid overeenstemmen, daar de regering daaromtrent plegtige toezeggingen aan 'lands afgevaardigden heeft gedaan, en welke zij, wij houden er ons van verzekerd, volkomen zal vervullen. Toen toch, in den maand van April jl, het voorstel van den heer VAN REENEN, strekkende tot eenvoudige intrekking van de ongelukkige bepaling van art. 24, § 3 der wet op het personeel, zoude worden behandeld, werd, voor dat de beraadslagingen daarover zouden worden geopend, deswege een comité-generaal door den voorzitter der Tweede kamer belegd. Hetzelve had plaats in tegenwoordigheid van Z. Exc. den minister van financien, en zoo wel vele leden als de minister voerden daarbij het woord. In de openbare zitting van den 6 April 1835 werden de notulen van dat comité-generaal goedgekeurd, en bleek het daaruit, naar hetgeen wij in de officiele *Staats-Courant* van den 8. April dezers jaars, No. 85, te dien aanzien lezen, dat Z. Exc. daarbij, onder anderen, had te kennen gegeven, « dat de regering, even als zij verpligt en voornemens is de handhaving der wet, zoo lang zij bestaat, te verzekeren, evenzeer bereid en genegen is, aan alle de bezwaren, een bepaaldelijk dus ook aan die, welke uit het gezegd artikel 24 § 3 voor de verhuurders van kleine panden zijn ontstaan, VAN MEI 1835 AF AAN, te gemoet te komen; en dat zij daartoe, in de aanstaande zitting van October, eene bepaalde voordragt doen zal." Het was ten gevolge van die verklaring, dat de kamer er op aandrong, dat het voorstel van den heer VAN REENEN, niet verder zoude worden behandeld, en zelfs de menigvuldige voorstanders van dit voorstel stemden daarin toe. In het zelfde No. dier officiele *Staats-Courant* lezen wij dan ook de redevoering van den heer VAN REENEN strekkende tot intrekking van zijn voorstel, waarvan het slot zoo opmerkelijk is, dat wij het woordelijk hier laten volgen:

« De belanghebbenden kunnen het daarvoor houden, dat de bedoelde bepaling door het gemeen overleg des Konings met de Tweede Kamer der Staten-Generaal MET 1 MEI 1835 genoegzaam ZAL ZIJN WEGGENOMEN." En slaan wij de *Amsterdamsche Courant*, zijnde het officieel stedelijk blad, op, dan lezen wij, in deszelfs No. van 6 April, dat de uitslag van het comité-generaal is geweest, dat eene herziening der wet op de personelele belasting in October aanstaande zal plaats hebben; dat men met eenigen grond alsdan eene verandering in art. 24 der wet mag verwachten, en wel met bijbepaling, dat die verandering gerekend zal worden *over het volle dienstjaar te werken, zoodat het bezwaar*, hetgeen eigenaars van kleine woningen in die wetsbepaling hebben gevonden, *reeds van den eersten Mei aanstaande af als opgehouden zal kunnen beschouwd worden.*" Wij gelooven, dat dit een en ander onwedersprekelijk doet zien, dat het de bedoeling der regering destijds is geweest en op dit oogenblik nog is, om over het dienstjaar 1835 meergemelde bepaling als ingetrokken te beschouwen, en de nalatige belasting-schuldigen gedurende hetzelve niet te vervolgen. Eene andere bedoeling kan de regering niet gehad hebben, noch hebben, daar, in een tegenovergesteld geval, het voorstel van den heer VAN REENEN ook niet zoude zijn ingetrokken, maar wel degelijk in beraadslaging zoude zijn gebragt. Alleen ten gevolge der bekomene verzekeringen door de regering, dat de bepaling, van 1. Mei dezes jaars af aan, als ingetrokken zoude worden beschouwd, heeft men genoegen genomen in het voorstel des ministers, om de verdere behandeling der zaak tot in October aanstaande te verschuiven. Het zoude ook buitendien ondoelmatig zijn, om zich aan eene wets-bepaling te houden, wier intrekking door de regering zelve is toegezegd, en welker wettige intrekking alleen nog niet heeft plaats gehad, omdat de werkzaamheden der kamers in April jl. ten einde liepen. De regering moest in April ll. dergelijke toezegging doen, omdat het nieuwe dienstjaar op handen was, en, indien de Staten-Generaal de intrekking der wetsbepaling niet wettigden, dezelve over de geheele nieuwe dienst moest worden behouden. Eenstemmig deelden de leden den wensch, dat de wetsbepaling zoude worden ingetrokken. Geen enkel lid deed zijne stem tot het verdedigen van een tegenovergesteld gevoelen hooren. Het was dienvolgens met toestemming der Tweede kamer, dat de wettige intrekking der wetsbepaling, te beginnen van het toen op handen zijnde nieuwe dienstjaar, en welke alleen, omdat de werkzaamheden der kamer te vèr gevorderd waren, niet konden plaats hebben, tot in October aanstaande is verschoven. Wij mogen het alzoo verkeerd gedacht van den *Waakzame* noemen, te vooronderstellen, dat de regering de toekomstige beraadslagingen der Staten-Generaal zoude vooruitloopen, indien zij dergelijke kennisgeving aan de gouverneurs zoude hebben gedaan. Dat blad toont, door deze tegenspraak, geheel en al met het te dezer zake tusschen de regering en de Tweede kamer plaats gehad hebbend gemeen overleg onbekend te zijn, zijnde juist deze geheele kennisgeving aan de gouverneurs het gevolg van de door de regering met de Staten-Generaal omtrent deze zaak gehouden beraadslagingen. Hing toch de intrekking van de gemelde wetsbepaling van de toekomstige beraadslagingen der Staten-Generaal af, dan kon deze intrekking niet eerder dan met Mei 1836 plaats hebben, daar men toch niet kan gelooven, dat men daartoe midden in het dienstjaar zou overgaan, en alzoo de redenen zoude voorbijzien, welke vroeger de wetgevende magt heeft doen besluiten, om het dienstjaar met 1. Mei eenen aanvang te doen nemen. Om een geheel jaar deze wetsbepaling te doen voortduren, vond bij de wetgevende magt tegenspraak, en men besloot derhalve, van af Mei dezes jaars, dezelve in te trekken, en zulks in October aanstaande, bij eene alsdan voor te dragene wet, wettiglijk te doen plaats hebben. Wij kunnen dan ook niet beter besluiten, dan der regering dank te zeggen voor de door haar genomen maatregelen tot handhaving der wet, zoo lang zij bestond, en tot voldoening aan de beloften, door haar aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal gedaan, nopens de intrekking van de opgemelde wetsbepaling, van af den eersten Mei 1835.

N.

De Maarschalk Mortier.

Het zal welligt niet ongevallig zijn nopens het leven van dezen grijzen, en beroemden krijgsoverste, die het slagtoffer van eenen verschrikkelijken en laaghartigen moord-aanslag in *Frankrijks* hoofdstad is geworden, eenige bijzonderheden te vernemen:

EDUARD ADOLPHE CASIMIR MORTIER, pair en maarschalk van *Frankrijk*, werd in 1768 te *Kamerrijk* geboren. Zijn vader was een koopman, die in 1789 afgevaardigde der *tiers-état* in de Staten-Generaal jaar was. Hij begon zijne krijgskundige loopbaan als hopman eener bende vrijwilligers van zijn departement, ten tijde der omwenteling. Te Quiévrain had hij een paard onder hem doodgeschoten; in 1793 bekwam hij, bij *Hondschooten*, op het slagveld, de epauletten van adjudant-generaal; onder de muren van *Maubeuge* werd hij gekwetst. Hij nam voorts aan meest alle verdere gevechten van aanbelang in Belgie en aan den Rijn, met onderscheiding, deel, en klom van trap tot trap op. In 1795 vergezelde hij den generaal LEFEBVRE aan de boorden van den Mein, sloeg de Oostenrijkers en noodzaakte hen op *Bamberg* te wijken. Hij was intusschen steeds even zedig als dapper, en weigerde, bij herhaling, den rang van brigade-generaal, welke hem, wegens zijne wapenfeiten, werd aangeboden; eerst in 1799, aan de oevers van den Donau, nam hij dien rang aan.

Den 15. Maart 1800 kreeg hij het bevel over de zeventiende militaire divisie.

Van dat jaar tot 1804 stapelde hij zoo vele groote krijgsverrigtingen op een, dat hij achtervolgens, en met weinig tusschenverloop, benoemd werd tot een der vier commandanten van de consulaire garde, titulaiis van het voorzitterschap voor zijn leven in het kieskollegie van het departement du Nord, maarschalk van *Frankrijk*, chef van de tweede cohorte en groot-arend van het legioen van eer. Geschiedkundig vermaard is inzonderheid een uitstekend wapenfeit, door hem in 1803 bedreven, te weten de bezetting van het keurvorstendom *Hanover*. Hij was in dit veroverd land zelfs van zijne vijanden bemind, daar hij met alle gestrengheid eene uitmuntende krijgstucht onderhield. Zoo liet hij in 1803 terstond drie grenadiers van het 48ste regement doodschieten, dewijl zij zich aan buitensporigheden hadden schuldig gemaakt.

Portugal vereerde hem in 1805 met de *Christus-orde*.

In dat zelfde jaar voerde hij een gedeelte van het groote leger, onder NAPOLEON's opperbevel, over den Rijn, tegen *Oostenrijk*; bezettede, in October, den linkeroëver van den Donau; verhinderde de vereeniging van het *Russische* leger, en leverde dien bloedigen slag bij *Dierstein*, welke 's morgens ten 6 uur begon en 's middags ten 4 uur eindigde. Wanneer hij daarna, met 4000 man, zijnen weg wilde vervolgen, ontmoette hij, onverwacht, het gansche legerkorps van den *Russischen* generaal KUTUSOW. Hier onstond die beroemde, langdurige en moorddadige strijd, waarin MORTIER, met al te geringe krachten, een veel grooter leger den heldhaftigsten tegenstand bood. En reeds was het oogenblik daar, dat hij voor de overmagt bezwijken moest, toen, tot zijn geluk, versche manschappen zijne afgetreden bende ter hulp snelde. Dit treffen, een der verschrikkelijkste, in den kortsten, maar dadenrijksten oorlog, dien *Frankrijk* ooit tegen *Oostenrijk* gevoerd heeft, overlaadde MORTIER met den hoogsten roem. De inwoners van *Kamerrijk* wilden deze heldhaftige daad van hunnen stede-burger door een gedenkteeken vereeuwigen; doch MORTIER wees bescheiden dit eerbewijs af.

In den oorlog tegen *Pruissen* was hij het, die, terstond na den slag van *Jena*, onverwacht voor de poorten van *Kassel* verscheen, en het keurvorstendom *Hessen*, zonder slag of stoot, in bezit nam. Bij *Freidland* behaalde hij bloedige lauweren. Te *Anclam* zegevierde hij over de Zweden.

In 1808 werd hij keizerlijk Hertog van *Treviso*, met eene dotatie van 100,000 franken, die hij in 1814 verloor. In hetzelfde jaar 1808, zag *Spanje* hem in de eerste gelederen schitteren, bij het beleg van *Sarragossa*; in 1809 won hij den slag van *Occana*; hij woonde het beleg van *Cadix* bij, en in 1811 den slag van *Gebora*.

In 1812 werd hij naar *Rusland* geroepen, alwaar hij den terugtogt van *Moskou* dekt, en, den 23. October, het *Kremlin* doet springen.

Een jaar later reorganiseert hij de jonge garde, waarover hem het bevel werd toevertrouwd.

Hij strijdt met zijne gewone kloekmoedigheid te *Lutsen*, *Dresden*, *Wachau*, *Leipzig*, *Hanau*, *Spiers*, *Langres* en te *Plessis-Chennets*; eindelijk is de restauratie gedrongen aan zoo veel dapperheid en krijgsdeugd hulde te bewijzen. De Keizer had afstand gedaan. MORTIER werd in 1816 tot gouverneur der 15de militaire divisie-zetel *Rouen* benoemd, en spoedig werd hij, door het departement zijner geboorte, tot lid van de kamer der afgevaardigden verkozen, waarin hij tot 1819 zitting behield, als wanneer hij tot pair verheven werd. Hij had vroeger geweigerd aan het proces van den maarschalk NEY deel te nemen.

Eindelijk moest de thans 67 jarige krijgsman, die bij zijne hooge krijgsmans-begaafdheden de hoedanigheden van een edeldenkend man en staats-burger voegde, en wiens leven bij honderde moorddadige veldslagen gespaard werd; vallen bij een feestelijken optogt ter viering van eene omwentelig, waaraan hij zich als echt vaderlander had aangesloten, en onder welker nieuw bewind hij in het afgeloopen jaar, zijns ondanks, de ministeriële portefeuille van oorlog waargenomen heeft. De sluipmoord, welke hem en andere aanzienlijke Fransche krijgslieden het leven benomen heeft, wekt de verontwaardiging niet slechts van zijn vaderland, maar van geheel *Europa* en de beschaafde wereld.

AANBESTEDING.

Op Donderdag den 20sten Augustus des jaars 1835, des middags ten 12 uren, zal door PASTOOR en KERKMEESTEREN der R. K. Gemeente van *Didam*, ten overstaan van den Notaris *HENDRIK PENNINK*, residerende te *Didam*, en in bijzijn van den Ingenieur van den Waterstaat *CONRAD*, ten huize van de Weduwe *HENDRIKSEN* aldaar, worden aanbesteed:

HET OPBOUWEN VAN EENE NIEUWE R. K. KERK, met de LEVELANCIE van alle de benoodigde MATERIALEN.

De Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek, op hetwelk de bovengemelde aanbesteding zal plaats hebben, zal ter lezing liggen: aan het Provinciale Gouvernement te *Arnhem*; bij den Notaris voornoemd; te *Didam* in de Herberg; te *Zevenaar*, in *het Hof van Berlijn*; te *Lobith*, bij *P. JANSEN*; te *Huissen*, bij *AALBERTS*; te *Doesborg*, in *het Heeren-Logement* en aldaar bij *G. KEUKEN*, in *het Wapen van Amsterdam*; te *Lent*, bij de Wed. *CRYNEN*, en aldaar bij *KASTYN*, in *de Zwaan*; te *Nijmegen*, in *den Rotterdamschen Wagen* en aldaar bij *E. VAN MEURS* in *het Veerhuis*; te *Tiel*, in *den Gouden Leeuw*; te *Wageningen*, bij *RUTGERS* aan *den Boom*; te *Arnhem*, bij de Wed. *PULSERS* in *het Koffijhuis*, en aldaar bij *ROBERT*, in *het Hôtel der Nederlanden*; te *Dieren*, in *de Kroon*; te *Doetinchem*, in *het Heeren-Logement*; te *Zutphen*, in *den Hollandschen Tuin*; te *Deventer*, in *het Wapen van Overijssel*; te *Apeldoorn*, in *den Moriaan*, te *Emmerick*, bij *WOLTERS* in *de Ploeg*, en te *Kleef*, bij de Weduwe *LOOR* in *de Gulden Roskam*; — zullende 4 dagen vóór de besteding de nodige aanwijzing *in loco* worden gedaan, door den Heer Pastoor, en voorts nadere informatien te bekomen zijn, zoo bij Zijn Wel Eerwaarde als bij den Hoofd-Ingenieur *FERRAND*, en den Ingenieur *CONRAD*, te *Arnhem*.

VERKOOPING.

Mr. *J. DE ROO*, Notaris te *Tiel*, zal, als daartoe gecommitteerd, ten verzoeke zijner principalen, in het openbaar verkoopen:

1o. Een HEERENHUIS met ERVE en TUIN, staande en gelegen in de St. Agnietestraat binnen de Stad *Tiel*, bekend op het kadaster, onder sectie E. No 824; te aanvaarden den 1sten Mei 1836.

2o. Een UITERWAARD, gelegen onder *Heerewaarden*, kanton *Zalt-Bommel*, in het arrondissement *Tiel*, volgens de kadastrale meting groot 11 Bunders, 12 Roeden en 60 Ellen; sectie C. No 427 en D. No. 9, 10 en 11; te aanvaarden den 1sten Januarij 1836.

De Inzet zal plaats hebben ten huize van den Heer *J. BRUNE*, in *het Hollandsche Koffijhuis*, te *Tiel*, op Maandag den 17den Augustus 1835, en de toeslag op Maandag den 31sten daaraanvolgende ten huize van den Heer *J. L. ROESINK* in *het Heeren Logement* aldaar, des avonds om vijf uren.

De Notaris *J. F. POOL*, te *Druten*, zal op Dingsdag den 15den September 1835, des voormiddags ten 11 ure, ten huize van *J. W. DE KADT*, te *Druten*, voor den tijd van 4 Jaren, in het openbaar VERPACHTEN: den welbeklanten WINDKORENMOLEN, te *Druten*, met nieuwingerigten ROSMOLEN, MOLENAARSHUIS, HOF en bijgelegen TABAKSLAND, groot 20 roeden. Te aanvaarden met den 1sten Mei 1836.

Regiment Huzaren No. 6.

DE HOOFD-ADMINISTRATIE van opgemeld Regiment, in garnizoen te *Zutphen*, zal, ingevolge bekomene autorisatie, op Dingsdag den 11den Augustus 1835, des voormiddags ten *tien* uur, op de Boompjeswal, publiek aan de meestbiedenden voor gereed geld, verkoopen een getal van dertig stuks REFORME-PAARDEN, zullende dezelven één uur voor den respectiven verkoop ten voorschreven plaatse kunnen bezigtigd worden.

Zutphen, den 3den Augustus 1835.

De Kapitein-Kwartiermeester van opgemeld Regiment,
J. J. VAN WEEMEN.

BEKENDMAKING.

Die regt, of aanspraak, vermeent te hebben, op een VAT MET KOOPMANSWAREN, gemerkt W. T. No. 57. dat ongeveer 3 à 4 jaren in het pakhuis van den Ondergeteekende is liggende, zonder dat daarna eenige navrage heeft plaats gehad, moet zich, met de noodige bewijzen, *binnen zes weken* na dato dezes, aanmelden bij den heer *JOH. MOOY* in de Hoogstraat, te *Arnhem*; terwijl hetzelve, *na dien tijd*, voor de daarop geloopene kosten zal worden verkocht. — Brieven franco.

Arnhem, den 3den Augustus 1835.

THEO. BURGERS,
Kastelein, aan de Rijnbrug.

UIT DE HAND TE KOOP, uit hoofde van vergevorderde jaren, een HUIS en ERVE te *Nijmegen*, met eene, als nog met goed succes in werking zijnde TOUWSLAGERIJ en daartoe behoorende GEREEDSCHAPPEN en WERKPLAATS of PAKHUIS. — Te bevragen bij den Eigenaar *J. DREYNEN*, op de Lagemarkt, Lr. D, No. 232, te *Nijmegen*.

ZUTPHEN.

DÉPÔT van *N. D. BRANDON* te *Amsterdam*, uitgepakt ten huize van *LOUIS BECK*, in *de Kroon*, op de markt te *Zutphen*, met een extra fraai assortiment MODE-ARTIKELEN, als *zijden Foelars*, *Heeren Cols*, *Boorden*, *Handschoenen* enz. enz. GALANTERIËN, PARFAMIRIËN, *zijden Parasols*, *Parapluis*, *Tafelkleeden*, *Reiszakken*, *Hoededozen*, *Berlijner Huisjaponnen*, alsmede een partijtje MANUFACTUREN, bestaande in gedrukte *Katoenen*, *Neteldoeken*, *Gingams*, *Hollandsche* en anderen *fijne Linnens*, *Linnen Zakdoeken*, die voor fabrieks prijzen finaal uitverkocht worden. — *Zal uiterlijk tot Zaturdag den 8sten dezer vertoeven.*

Er wordt te koop aangeboden: eene MELKEZELIN, met DE EZELIN, vijf jaren oud, met haar VEULEN. De oude en het jong zijn beide gezond en de melk der eerste is van beproefde deugd.

Zij zijn te zien en te bevragen bij *B. KONING*, bouwman te *Brummen*. Ook kan men zich tot informatie vervoegen aan *het Postkantoor te Alphen*. Brieven franco.

De Ondergeteekende door den Heer Directeur van 's Lands-Drukkerij te BATAVIA, voor het Koningrijk der Nederlanden belast geworden zijnde met het aannemen van Inteekeningen op de *Javasche Courant*, *Staatsbladen* en het *Jaarboek* voor *Java*, zoo heeft hij de eer dit langs dezen weg ter kennisse van het geëerde publiek te brengen.

Het zal onnoodig zijn hierbij te voegen van welk groot belang het lezen dier Courant voor de meeste familiën hier te lande, die hunne betrekkingen aldaar hebben, zijn kan, daar men, behalve de officiële stukken van het Gouvernement, de Binnenlandsche Berigten, Geboorten en Sterfgevallen, Nagelaten Boedels, het aankomen en vertrekken van Schepen en Personen, van de verschillende Havens en Eilanden van *Java*, aangeteekend, maar bovendien de in- en uitvoer van Goederen en Prijzen op eene nauwkeurige wijze vindt opgesomd.

De inteekeningen geschieden bij de Post-Directeuren en voornaamste Boekhandelaars van het Rijk. De prijs van elk abonnement, dat met 1o. Januarij en Julij van ieder jaar ingaat, eindigt en bij de aanschrijving betaald wordt, is bepaald voor het Koningrijk der Nederlanden, *franco* per post, op *f* 20. — en van 1o. Januarij tot den 21sten Maart, reeds voorhanden.

Voorts verzoekt de Ondergeteekende de belanghebbenden, hunne opgave voor het *Jaarboek* van *Java* over 1834 en 1835, zoo spoedig mogelijk, te willen opgeven, aangezien het aan den Ondergeteekende afgezonden getal reeds is bepaald en aan de eerste inschrijvers, bij nommerswijze, zal worden afgeleverd; en eindelijk voegt hij hierbij, dat hij zich met het plaatsen van annonces voor de *Javasche Courant*, enz. bij voortduring zal blijven belasten.

L. VAN BAKKENES,
Boekhandelaar, op den Nieuwendijk, No. 237,
te AMSTERDAM.

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Uit hoofde der bepaalde weigering van de Pruissische Autoriteiten, om de stoombooten des nachts te *Emmerik* te laten passeren, heeft deze Maatschappij zich genoodzaakt gevonden, de directe vaart op *Duseldorp* voor de maand Augustus op te geven, daar, bij het korten der dagen, die dienst door opgemelde moeijelijkheid in het ongereede zoude geraken.

Dus vervallen:

De afvaarten zoo van *Rotterdam* als *Arnhem* op Dingsdag den 11den, 18den en 25sten Augustus, en de afvaarten van *Duseldorp* naar *Arnhem* op Donderdag den 6den, 13den, 20sten en 27sten Augustus; [illegible]

[illegible]

's Vrijdags den 7den, 14den, 21sten en 28sten Augustus 's morgens ten 4 ure.

Van *Arnhem* naar *Keulen*:

's Vrijdags den 7den, 14den, 21sten en 28sten Augustus 's middags ten 4 ure.

Van *Keulen* naar *Arnhem*:

Zondags den 9den, 16den, 23sten en 30sten Augustus 's avonds ten 8 ure.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam*:

Maandags den 10den, 17den, 24sten en 31sten Augustus 's morgens ten 9½ ure.

Of een half uur na aankomst te Arnhem.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.